

Nr 83.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ändrade grunder för förfarandet vid rekvisition av motorfordon och hästar m. m. för krigsmaktens behov; given Stockholms slott den 23 februari 1951.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att godkänna ändrade grunder för förfarandet vid rekvisition av motorfordon och hästar m. m. för krigsmaktens behov.

GUSTAF ADOLF

Allan Vougt.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Arméförvaltningen har till Kungl. Maj:t avgivit förslag till ändrade bestämmelser rörande förfarandet vid rekvisition för krigsmaktens behov. Förslaget innebär i huvudsak att rekvirerade motorfordon och hästar skola å avlämningsplatserna besiktigas genom militär myndighets försorg och att bil- och hästvårderingsnämnderna skola värdera och bestämma ersättning för de rekvirerade förnödenheterna i efterhand. Nu föreslås, att riksdagen måtte godkänna grunder för ifrågasvarande förfarande i huvudsaklig överensstämmelse med arméförvaltningens förslag.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 23 februari 1951.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Vougt, vissa frågor rörande grunderna för förfarandet vid rekvisition för krigsmaktens behov av motorfordon och hästar m. m. och anför därvid följande.

Gällande bestämmelser.

De grundläggande bestämmelserna om rekvisitioner för krigsmaktens behov äro meddelade i *rekvisitionslagen* den 30 juni 1942 (nr 583). Enligt denna lag, som är utfärdad med stöd av § 74 regeringsformen, må Konungen efter anbefalld mobilisering bestämma att rekvisition av vissa angivna »förnödenheter och tjänstbarheter» må ske från kommuner eller enskilda.

Lagen fyller två huvudfunktioner. Genom densamma regleras dels den planemässiga massanskaffning av vissa förnödenheter — särskilt motorfordon, hästar och fartyg — som erfordras för krigsmaktens mobilisering dels ock den täckning av lokala ersättningsbehov som uppkomma efter en mobilisering.

Rekvisitionsrätt enligt lagen tillkommer de militära myndigheter, åt vilka Konungen meddelar sådan rätt. Vad som rekvireras skall ersättas av statsmedel (1 §). Byggnader, anläggningar och markområden tagas i anspråk med nyttjanderätt. Beträffande annan egendom gäller, därest ej annat vid rekvisition bestämts eller får anses överenskommet, att fartyg tagas i anspråk med nyttjanderätt men övriga förnödenheter med äganderätt (5 §).

För handläggning av ärenden rörande ersättning enligt rekvisitionslagen finnas inrättade värderingsnämnder: dels en nämnd för hela riket (riksvärderingsnämnden), dels ock lokala värderingsnämnder, nämligen hästvärderings-, bilvärderings- och allmänna lokala värderingsnämnder inom länen samt fartygsvärderingsnämnder inom marindistriktet (8 §). Riksvärderingsnämnden är högsta värderingsnämnd, mot vars beslut klagan ej må föras; nämnden består av fem ledamöter, varav tre utses av Konungen och två av central myndighet (9 §). Lokal värderingsnämnd består av tre ledamöter. Av ledamöterna i hästvärderings-, bilvärderings- och allmänna lokala värderingsnämnder utses två, därav den ene tillika ordförande, av länsstyrelsen samt den tredje av militär myndighet (10 §).

I fråga om ersättnings bestämmande gäller att i den mån på förhand kan bestämmas pris å förnödenhet skall taxa å nämnda pris upprättas, i regel av riksvärderingsnämnden (14 §). Olika organ fungera, allteftersom taxa är tillämplig eller ej. I förra fallet bestämmas ersättning — inom ramen för taxan — av den mottagande militära myndigheten (17 §), i senare fallet av lokal värderingsnämnd (18 §). Över lokal värderingsnämnds beslut må sakägarna å ömse sidor anföra besvär hos riksvärderingsnämnden (20 §).

Föreliggande förslag har avseende å två grupper av förnödenheter, nämligen dels hästar och hästfordon dels ock motorfordon, släpfordon och motorredskap (grupperna i det följande för korthetens skull benämnda hästar respektive motorfordon).

Vid framläggandet av propositionen 201:1942 om ny rekvisitionslag förutsatte min företrädare i ämbetet att köpeskillingen för hästar och motorfordon, för de fall då dessa toges i anspråk med äganderätt, icke skulle sättas i taxa, medan hyran för inlejda hästar och motorfordon skulle taxesättas i den utsträckning detta vore möjligt (prop. s. 29).

I enlighet härmed ha ersättningsärendena enligt lagen fördelats (17 och 18 §§). Köpeskillning för hästar bestämmas av hästvärderingsnämnd, köpeskillning för motorfordon av bilvärderingsnämnd. Hyra för inlejda hästar och motorfordon bestämmas, i den mån hyran är satt i taxa, av den mottagande militära myndigheten men eljest av allmän lokal värderingsnämnd. Ersättning till avlämnaren för transport till och inställelse å avlämningsplatsen fastställs i samma ordning som gäller beträffande ersättning för det rekvirerade.

Lagen innehåller härutöver inga bestämmelser om häst- och bilvärderingsnämndernas verksamhet.

Enligt 3 § i lagen skall redan under fredstid vidtagas förberedelse till rekvisition av, bland annat, de hästar och motorfordon vilka erfordras för krigsmaktens mobilisering (krigsmaktens första behov). I lagrummet lämnas bemyndigande åt Konungen att ålägga ägare eller innehavare av sådan förnödenhet skyldighet att lämna uppgifter om förnödenheten samt att låta densamma undergå besiktning och transporterera densamma till plats för besiktningen.

Med stöd av nyssnämnda lagrum har utfärdats uttagningsförordningen den 9 oktober 1942 (nr 832), vars benämning sedermera — i samband med tillkomsten av en uttagningsförordning för vissa civila behov — ändrats till »militär uttagningsförordning» (SF 55:1944).

Genom *militära uttagningsförordningen* regleras den ordning i vilken hästar och motorfordon skola »uttagas», d. v. s. reserveras för mobiliseringsbehovet.

Uttagningen föregås alltid av besiktning. Besiktningen av hästar förrättas av en hästbesiktningsman vartill endast må utses veterinär (6 och 7 §§ förordningen). I kommandoväg föreskrives den tidsperiod, för vilken uttagning av hästar skall äga giltighet (2 §). Då den föreskrivna tidsperioden gått till ända, skall alltså ny besiktning i och för ny uttagning verkställas.

Beträffande motorfordon, som enligt särskilda anvisningar kan ifråga-

komma för uttagning, gäller att detsamma i samband med besiktning enligt motorfordonsförordningen skall av vederbörande besiktningsman underkastas den ytterligare besiktning, som erfordras för utrönande av fordonets lämplighet för krigsbruk. I fråga om motorfordon äger periodisk uttagning ej rum; beståndet förnyas successivt i mån av behov.

Genom kungörelse den 8 januari 1944 (SF 1944:2) föreskrevs skyldighet för ägare av uttaget motorfordon att efter anmaning lämna militär myndighet de uppgifter angående fordonet som myndigheten funne erforderligt införskaffa (fordonsuppgifter). Enligt kungörelsen skulle ägare av uttaget motorfordon vidare vara skyldig låta fordonet undergå besiktning genom militär myndighets försorg; sistnämnda bestämmelse har sedermera, såsom framgår av det följande, blivit ändrad.

Till rekvisitionslagen ansluter sig ytterligare en tillämpningsförfattning, nämligen *rekvisitionsförordningen* den 30 juni 1942 (nr 586). Härefter meddelas kompletterande föreskrifter om bland annat förfarandet vid ianspråktagandet av rekvirerade förnödenheter. Särskilt regleras värderingsnämndernas verksamhet.

Såsom tidigare nämnts innehåller rekvisitionslagen inga andra bestämmelser om häst- och bilvärderingsnämndernas åligganden än att de skola bestämman ersättning.

De utredningsmän som utarbetade förslag till 1942 års rekvisitionslag anförde i fråga om nämndernas arbetsuppgifter följande (prop. 201: 1942 s. 25):

Särskild uppmärksamhet påkallar frågan, huru mobiliseringsanskaffningen av hästar och fordon skall infogas i systemet. Den lämpligaste anordningen torde vara, att för ändamålet tillskapas speciella värderingsnämnder: hästvärderingsnämnder för hästar och hästfordon samt bilvärderingsnämnder för motorfordon och motorredskap. Dessa nämnder skulle komma att övertaga de nuvarande häst- och motormönstringsnämndernas uppgifter. I motsats till de senare böra emellertid häst- och bilvärderingsnämnderna anlitas även i samband med den häst- och fordonsanskaffning, som äger rum efter mobilisering. Med hänsyn till den stora belastning, som häst- och fordonsanskaffningen medför under själva mobiliseringen, torde dylika nämnder komma att bli erforderliga till betydande antal. Ifrågavarande värderingsnämnder böra tillika utgöra organ för besiktningen och lämplighetsprövningen, för vilket ändamål deras sammanträden måste förläggas till avlämningsplatserna. Att bestämma tid och plats för sammanträdena lär av lämplighetsskäl böra överlämnas åt vederbörande militära myndighet.

Vad utredningsmännen sålunda anfört gillades av departementschefen (prop. s. 26), och tillämpningsbestämmelserna i rekvisitionsförordningen utformades i enlighet härmed (26 och 41 §§).

Nytt system för förbesiktning av motorfordon i fredstid.

Arméförvaltningen (tygavdelningen) framlade den 13 december 1948 förslag till nytt system för förbesiktning av motorfordon som uttagits för krigsmaktens behov. — Ämbetsverket anförde därvid:

Rekvisitionslagstiftningen av år 1942 bygger på att vid rekvisition med äganderätt av motorfordon skall vederbörlig bilvärderingsnämnd på avlämningsplatsen besiktiga motorfordonet och omedelbart bestämma köpeskillingen för detsamma. Allvarliga betänkligheter kunna ur olika synpunkter framföras mot att bilvärderingsnämnderna bibehållas med nuvarande arbetssätt. En icke oväsentlig tidsförlust beräknas sålunda uppkomma, innan nämnderna hinna organisera sig och komma i arbete på avlämningsplatserna. Nämndernas arbetsakt kan befaras bliva för låg. Några erfarenheter från nämndernas verksamhet finnas visserligen icke, men för att en tillfredsställande värdering av fordonen skall erhållas, bör antalet av en nämnd övertagna fordon icke överstiga 60 per dygn. Fordonsanhopningar vid avlämningsplatserna bli därför sannolikt oundvikliga. Fördröjningen av bilarnas överlämnande till förbanden försenar inställelsen för ett stort antal värnpliktiga. Dessa omständigheter leda till slutsatsen, att det ur militär synpunkt är nödvändigt att få till stånd en sådan ändring av rekvisitionsförfarandet, att bilvärderingsnämndernas verksamhet börjar först efter det att fordonen övertagits av krigsmakten. Ett förfarande med efterhandsvärdering av rekvirerade motorfordon möjliggör en snabbare, enklare och mindre personalkrävande procedur vid fordonens övertagande av de under organisation varande förbanden och torde samtidigt innebära större garantier för en i stort sett riktigare prissättning än vid den nuvarande ordningen, som ingalunda utesluter misstag. Uppenbarligen förutsätter efterhandsvärderingen, att det efter verkställd rekvisition föreligger ett tillräckligt underlag beträffande varje fordon för en för berörda parter betryggande prissättning. Detta synes kunna nås genom ett ändrat förbesiktningssystem. För närvarande utföras förbesiktningar av personal utsänd från vederbörligt förband. Detta system har visat sig vara föga effektivt i sin nuvarande tillämpning. Särskilt har bristen på vid krigsmakten anställd personal med tillräcklig sakkunskap framträtt. Dessa förbesiktningar innebära en truppförbandens kontroll i viss begränsad omfattning av de uttagna fordonens användbarhet och ha i stor utsträckning ersatts med uppgifter, som infordrats från fordonsägarna. Systemets nackdelar skulle framkomma än mer om förbesiktningarna komme att omfatta alla uttagna fordon och dessutom skulle läggas till grund för bestämmande av ersättningen efter rekvisition.

Arméförvaltningen hemställde om föreskrifter som möjliggjorde att de uttagna motorfordonen under fredstid underkastades omfattande och successivt återkommande förbesiktningar genom civila bilreparationsverkstäders försorg. Över förbesiktningarna skulle upprättas protokoll enligt särskilt formulär.

Arméförvaltningen framhöll att förbesiktningarna skulle bliva av värde i två hänseenden. Därigenom erhöles för det första en ur beredskapssynpunkt viktig kontroll av det uttagna fordonsbeståndets militära användbarhet. Vidare kunde förbesiktningarna komma att tjäna som underlag för bestämmande av ersättning vid rekvisition, därest på sätt förut angivits en övergång skedde till efterhandsvärdering. Till ledning för bilvärderingsnämnderna vid fastställande av ersättning i efterhand borde riksvärderingsnämnden fastställa en för bilvärderingsnämnderna inom vissa gränser bindande s. k. riktsprislsta. Denna vore icke tänkt som en taxa i egentlig mening utan förutsattes ingå i en av riksvärderingsnämnden lämnad instruktion till bilvärderingsnämnderna. Arbetsverket komme att fullfölja utredningen angående ett nytt rekvisitionsförfarande enligt de sålunda uppdragna riktlinjerna.

Genom beslut den 30 juni 1949 godkände Kungl. Maj:t de av arméförvaltningen uppdragna riktlinjerna för förbesiktning i fredstid av uttagna motorfordon. I samband därmed ändrades den förut nämnda kungörelsen 1944: 2 genom kungörelse 1949: 427, enligt vilken ägare av uttaget motorfordon skulle vara skyldig att »på anmodan av militär myndighet» låta fordonet undergå förbesiktning.

Med tillämpning av Kungl. Maj:ts beslut ha alltsedan hösten 1949 omfattande förbesiktningar ägt rum. Därvid har — för att nämna ett exempel — största delen av de uttagna lastbilar, som äro äldre än två år, undergått besiktning. Beträffande de fordon som icke förbesiktigats ha fordonsuppgifter enligt kungörelsen 1944: 2 införskaffats.

Arméförvaltningens förslag till ändrat förfarande vid rekvisition för krigsmaktens behov av motorfordon och hästar m. m.

Arméförvaltningen har i skrivelse den 2 september 1950 framlagt förslag med författningsutkast till nytt förfarande vid rekvisition med äganderätt av motorfordon och hästar. Förslaget ansluter sig i vad avser motorfordon till de av arméförvaltningen tidigare uppdragna riktlinjerna. I fråga om rekvisition av hästar ha, anför arméförvaltningen, likartade skäl som åberopats för en omläggning av bilvärderingsnämndernas verksamhet synts böra medföra att förfarandet vid rekvisition av hästar så organiseras att jämväl hästvärderingsnämndernas verksamhet förläggas till senare tidpunkt än ianspråktagandet.

Arméförvaltningens förslag omfattar två nya kapitel i rekvisitionsförordningen, nämligen 4 kap. »Om förfarandet vid rekvisition med äganderätt av hästar m. m.» och 5 kap. »Om förfarandet vid rekvisition med äganderätt av motorfordon m. m.» Vidare föreligger förslag till ändring av 13 § militära uttagningsförordningen.

En redogörelse torde häretter få lämnas för de föreslagna bestämmelserna i den mån dessa principiellt avvika från de nu gällande. Härvid torde med hänsyn till ärendets upprinnelse frågan om rekvisition av motorfordon få behandlas först.

Enligt förslaget skall *motorfordon*, som rekvirerats för att tagas i anspråk med äganderätt, mottagas för kronans räkning av en mottagningsförrättare. Denne skall vara militär eller civilmilitär med officers eller underofficers tjänsteställning. Vid mottagningsförrättningen skall biträda en av rekvirenten tillkallad, av länsstyrelsen förordnad god man. Gode män förordnas redan i fredstid av länsstyrelsen för fyra år i sänder. Mottagningsförrättare och god man skola innehava körkort för bil och skola såvitt möjligt äga förtrogenhet med motorfordons konstruktion och skötsel. Med avseende å behörighet i övrigt att vara god man, rätt att undandraga sig uppdrag såsom sådan samt jäv mot god man och mottagningsförrättare gäller vad i förordningen stadgas beträffande ledamot av lokal värderingsnämnd. Vid mottagningsförrättning skola genom rekvirentens försorg finnas tillgängliga dels för varje motor-

fordon en blankett till rekvisitionskvitto enligt fastställt formulär, dels, om motorfordonet undergått militär förbesiktning, protokoll häröver, dels ock, om fordonsuppgifter angående motorfordon inhämtats, dessa uppgifter. Har, sedan militär förbesiktning ägt rum eller fordonsuppgift lämnats, åtgärd beträffande motorfordon vidtagits, som ägaren önskar skola beaktas vid bestämmandet av ersättning för fordonet, åligger det honom att vid mottagningsförrättningen anmäla anspråket och så vitt möjligt avlämna de handlingar, han önskar åberopa till styrkande av att åtgärden vidtagits. Mottagningsförrättaren skall besiktiga och pröva rekvirerade motorfordon med hänsyn till deras lämplighet för krigsbruk samt därvid bestämma, vilka som skola tagas i anspråk av kronan och vilka som skola kasseras. Därjämte skall mottagningsförrättaren med biträde av gode mannen bland annat verkställa besiktning till ledning för värdering av de motorfordon, som skola tagas i anspråk. Besiktning som sist nämnts skall i fråga om motorfordon, vilket undergått militär förbesiktning eller beträffande vilket fordonsuppgift inhämtats, väsentligen hava till ändamål att utrona i vad mån sålunda tillgängliga uppgifter angående fordonets skick äga giltighet även vid mottagningstillfället. Vid mottagningsförrättning skall rekvisitionskvitto utfärdas. Av kvittot skall framgå, bland annat, i vilken ordning ersättning för det rekvirerade samt för eventuella av rekvisitionen föranledda kostnader för transport och inställelse kommer att bestämmas, huru tid och plats för vederbörande värderingsnämnds sammanträde komma att tillkännagivas, huruvida särskilda anspråk framställts av ägaren och vilka handlingar som till anspråkets styrkande blivit avlämnade samt vad som iakttagits vid besiktning av motorfordonet. Rekvisitionskvitto skall undertecknas av mottagningsförrättaren och gode mannen. Hava dessa olika uppfattningar om vad som skall antecknas å kvittot, skola bådas meningar angivas. Därest avlämnaren intet har att erinra mot anteckning rörande iakttagelser vid besiktningen bör dennes bekräftelse härå jämväl tecknas å kvittot. Därest mottagningsförrättaren finner avlämnare vara beroende av att omedelbart erhålla medel för bestridande av kostnader i samband med inställelsen å avlämningsplatsen, skall vid mottagningsförrättningen, så framt icke förrättningen därigenom avsevärt fördröjes, utgivas skäligt förskott å den ersättning, som i dylikt hänseende kan antagas bliva av bilvärderingsnämnden fastställd. Sedan mottagningsförrättning avslutats, skall rekvisitionen beträffande varje vid förrättningen ianspråktaget motorfordon till länsstyrelsen snarast insända dels kopia av utfärdat rekvisitionskvitto dels ock övriga handlingar, som varit tillgängliga vid mottagningsförrättningen. Länsstyrelsen kallar därefter ledamöterna i erforderligt antal bilvärderingsnämnder till sammanträde och fördelar arbetsmaterialet på nämnderna. Länsstyrelsen skall även genom kungörelse eller på annat lämpligt sätt kalla berörda enskilda sakägare, att, därest de så önska, inställa sig vid sammanträde. Det skall åligga bilvärderingsnämnd i huvudsak att bestämma ersättning dels för de motorfordon jämte tillbehör, som efter rekvisition övertagits av kronan, dels för transport och inställelse, som föranletts av rekvisition. Ersättning för motorfordon skall fastställas med

ledning av bland annat de å rekvisitionskvitto införda uppgifterna, förbesiktningensprotokoll och fordonsuppgifter, där sådana föreligga, i förekommande fall fakturor och intyg m. m., som fordonsägare åberopat till styrkande av krav på ersättning för åtgärd, som förhöjt fordonets värde, ävensom en av riksvärderingsnämnden uppgjord riktpislista för bilvärderingsnämnd. Bilvärderingsnämnd bör jämväl, i den mån detta befinnes påkallat, för värdering av rekvirerat fordon taga del av det hos länsstyrelsen förvarade besiktningssinstrumentet rörande fordonet. I övrigt meddelas bestämmelser om bland annat expediering till sakägarna av nämndens beslut, fullföljdshänvisning och utbetalning av fastställd ersättning.

Beträffande härefter rekvisition av *hästar* har arméförvaltningen som tidigare nämnts upprättat förslag till ändring jämväl av 13 § militära uttagningsförordningen. Detta förslag innebär att det vid den besiktning som skall äga rum före uttagning i fredstid av hästar skall åligga vederbörande hästbesiktningssman att hänföra besiktigad häst till viss sådan värdeklass som avses i en av riksvärderingsnämnden upprättad riktpislista för hästar.

Förfarandet vid ianspråktagande av rekvirerade hästar överensstämmer enligt arméförvaltningens förslag i tillämpliga delar med det förslag rörande motorfordon, för vilket redogörelse nyss lämnats. De förekommande skiljaktigheter hänföra sig till rekvisitionsföremålets olika natur.

I detta sammanhang må nämnas att samtliga nu uttagna hästar blivit besiktigade enligt militära uttagningsförordningen under loppet av de sista tre åren. Under hand har därvid, med början hösten 1950, värdeklassning ägt rum.

Departementschefen.

Enligt det system som nu gäller vid rekvisition av motorfordon och hästar hava vederbörliga lokala nämnder — bilvärderings- och hästvärderingsnämnder — till åliggande att å avlämningsplatserna besiktiga, pröva och värdera det rekvirerade. Denna procedur är uppenbarligen relativt tidsödande. Härvid må särskilt beaktas att, då tillgången på kompetenta värderingsnämnder är begränsad, avlämningsplatser ej kunna organiseras till så stort antal som eljest ur mobiliseringssynpunkt varit önskvärt. Som följd härav kunna anhopningar av motorfordon och hästar å avlämningsplatserna sannolikt ej undvikas. Härigenom måste mobiliseringen av fältförbanden försenas och risk uppkomma för skador på grund av luftanfall under detta särdeles ömtåliga skede.

För att undanröja dessa olägenheter har arméförvaltningen framlagt ett förslag som bygger på en efterhandsvärdering av rekvirerade motorfordon och hästar. Genom att mottagningsförrättningarna enligt förslaget bli mindre personalkrävande kunna avlämningsplatserna utökas till antalet och utspridas. Samtidigt förenklas proceduren å avlämningsplatserna, varigenom ytterligare tidsbesparing ernås.

Ur mobiliseringsteknisk synpunkt innebär arméförvaltningens förslag uppenbara och betydelsefulla framsteg i förhållande till vad som nu gäller.

Beträffande härefter de enskilda sakägarnas och kronans intresse av en i

möjligaste mån betryggande värdering är det uppenbart att ett ur fredsmässigt betraktelsesätt fullt tillfredsställande system icke kan tillämpas under ifrågavarande förhållanden.

Det nuvarande förfarandet erbjuder väl teoretiskt sett det företrädet att värderingsnämnderna själva ha tillfälle att besiktiga de rekvirerade motorfordonen och hästarna. Emellertid måste befaras att dessa besiktningar ofta måste äga rum under mörker eller dålig väderlek eller under andra försvärande yttre förhållanden, varför besiktningarna ej sällan bli av mindre värde.

Arméförvaltningens förslag innebär att värderingen sker i efterhand, varvid värderingsnämnden kan sammanträda på en undandragen plats och handlägga ifrågakommande ärenden utan trycket av den brådska som måste råda å avlämningsplatserna. Inför nämnden kunna sakägarna, om förhållandena det medgiva, få tillfälle att föra sin talan och förebringa bevisning. Genom de redan tillämpade systemen med förbesiktningar av motorfordon och värdeklassningar av hästar samt genom införandet av en allmän riktpislista erhålles ytterligare ett förhållandevis gott underlag för nämndernas värdering.

Med hänsyn till det anförda synes arméförvaltningens förslag även ur nu ifrågavarande synpunkt äga företräde framför gällande ordning.

Departementschefen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att godkänna ändrade grunder, i huvudsaklig överensstämmelse med vad i det föregående angivits, för förfarandet vid rekvisition av motorfordon och hästar m. m. för krigsmaktens behov.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Fredrik v. Scheele.